

Több, jelentős jogi előadást tartanak a hét végén Szegeden

A Szegedi Tudományegyetem, illetve a Magyar Jogász Szövetség által hazánk felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi ülészek keretében e hét folyamán több jelentős jogi előadás megtartására kerül Szegeden sor. A Tudományegyetem Dugonics téri aulajában csütörtökön du. 5 órakor dr. Buzsák László egyetemi tanár, akadémikus tart előadást „Magyarország nemzetközi jogi helyzete 15 évvel az első és 15 évvel a második világháború után” címmel; korreferenciát dr. Haraszti György budapesti egyetemi docens és dr. Nándori Pál budapesti tudományos kutató lesznek. Ugyanitt pénteken de. 9 órakor dr. Fonyó Antal egyetemi docens ad elő „A magyar büntetőjogi törvényhozás fejlődése a felszabadulástól” címmel; korreferenciát az alkalommal dr. Farkas Sándor legfőbb ügyészeti osztályvezető, dr. Kádár Miklós egyetemi tanár, budapesti jogi kar dékán és dr. Vida Ferenc legfőbb bírósági tanácselnök lesznek. A szegedi jogi ülészeket bezáró harmadik előadást a Hazafias Népront Vörösmarty u. 7. alatti előadótermében pénteken du. fél 3 órakor dr. Kertész István igazságügy-minisztériumi főelőadó tartja szocialista fejlődésünk tükrözéséről a munkajogban; korreferenciát dr. Rudolf Loránd igazságügy-minisztériumi főelőadó, dr. Vámbéri György és dr. Weltner Andor budapesti egyetemi tanár szerepelnek.

A felszabadulási szemle bemutatói

Két egyfelvonásos a November 7 Művelődési Otthon színjátzóinak előadásában

Két egyfelvonásossal lépett a közönség elé a November 7 Művelődési Otthon színjátzó csoportja a felszabadulási kulturális szemle keretében. Carlos Larra: *A baleset* című vígjátéka a mai Spanyolország korrumpált közállapotait és gyűlölt erkölcsiségét ábrázolja hol vígjátéki, hol drámai elemekkel. A darab érdekes, fordulatos, színvonalas, a vége pedig egészen meglehetősen különös. Hives László, a darab rendezője szívesen, sok ötlettel mozgatta figuráit, minden szituációt jól kidolgozott. Hibájul azt róhatjuk fel, hogy néhol gyorsabb ütemet adott az előadásnak, mint kellett volna. A szereplők közül Madarász Júlia egy hisztériás, szózuhatagos asszonyként az előadás legjobb alakítását nyújtotta. Gyuris György gyártólajdonosában az a jó, hogy szavai mögött érezzük a gondolatokat és az a rossz, hogy ezt sokszor mellőzi. Virágos Antal jó színpadi mozgásáért, átélte játékáért illeti dicséret. Többet gesztikulál azonban a kelletténél és néha hadar. Jurkó József csak egy-egy pillanatban nyújtott átlagonfelelőt, Fátyn József, Kovács Ferenc játékából a nagyobb átélés hiányzott. A másik bemutató a csoport rendezőjének, Hives Lászlónak *Közel a tavasz* című egyfelvonásos színműve volt. Az 1944-ben játszódó darab illegális röpcédula-terjesztőkről szól, és arról, hogy a félelemmel küszködő ember is lehet hős. Ügye-

sen megkomponált, váratlan fordulatokkal megoldott alkotás a darab, egy-két figurától eltekintve a szereplők is jól jellemezettek. Hibája, hogy nem mindig sikerült a szereplők csoportok beszélgetésváltását változatosan megoldania. Ez az előadás jobb volt, mint a *Baleset*. A lassú ritmus ellenére is végig lekötötte a közönség figyelmét. Külön meg kell dicsérenünk az előadás indítását a szereplőknek a sötét színpadon fényesórával kísért bemutatása újszerű, érdekes volt. Gyuris György félelemmel teli diákja őszinte, átlát és egységes volt. Ördög Magdolna játéka hullámzott, de így is tetszett. Lakner Anna okos, raffinált Gestapo-tornácsi rutinos, néha túl rutinos alakítás volt. Domonkos Sándor ugyan csak tetszett, bár puhább volt a kelleténél. Egyszerű, őszinte és határozott Winkler Péter csepeli munkása. Virágos Antal mértékkel komédiázott. A többiek közül Benkő József ügyefogyott szerelmesét, Seres Éva kiszolgáló kisasszonyát és Madarász Júlia férfitípusát lehet megdicsérenünk. Összgezve: a November 7 Művelődési Otthon színjátzó csoportja újszerű darabjaival, jó rendezői munkájával, ügyes, fejlődőképes színjátzóival értékes munkát végzett. E. P.

Zeneiskolák jubileuma

Jubileumot ül a szegedi intézményes zenei oktatás. Nyolcvan éve, 1880-ban nyílt meg, mint városi intézmény a zeneiskola. A mai két szegedi zenei intézménynek, a Zeneművészeti Szakiskolának és az Állami Zeneiskolának együttes jubileuma ez, amelyről háromnapos gazdag programmal emlékeznek meg. Április 22-én délután 3 órai kezdettel a Zeneművészeti Szakiskola hangversenytermében kerül megrendezésre a jubileumi aktus. Kollár Pálné igazgató megnyitó szavai után Meruk Vilmos, a Művelődésiügyi Minisztérium színházi és zeneművészeti főosztálya vezetője mond ünnepi beszédet. A városi tanács képviselőtársaságának elnöke, Tari János v. b.-elnök helyettes köszönti a 80. évfordulóját ünneplő intézményes szegedi zeneoktatást. Közös hangversenyt adnak

ezt követően a két szegedi zenei intézmény növendékei, majd másnap és harmadnap külön-külön hangversenyt rendeznek. Szombaton délután 5 órakor az Állami Zeneiskola saját intézményében, Tábor utca 6 szám alatt rendezi meg jubileumi növendékhangversenyét, vasárnap este 7 órai kezdettel pedig a Zeneművészeti Szakiskola ad hangversenyt otthonában a nagy megemlékezés tiszteletére.

A kulturális szemle területi bemutatója

A KISZ felszabadulási kulturális szemle területi bemutatóját május 1-én rendezik meg a táncosportok részére az újszegedi szabadtéri színpadon. A bemutatón találkozunk az EDO SZ, az Orvosegyetemi Szakszervezet, a Ruhagyár, az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat, a Vendéglátó és földművelőszövetkezet, a Szegedi Jutafonógyár, a MÁV csomóponti és a Textilművek táncosportjával.

CSIZMAZIA KÁLMÁN kiállításáról

Csizmazia Kálmán szegedi festőművésznek ma délelőtt 11 órakor nyílik meg gyűjteményes kiállítása a Móra Ferenc Múzeumban. A művész kiállításra kerülő alkotásai közül mutatunk most be kettőt olvasóinknak, az „Olvasó nőt és az »Autójavító«-t. Az előbbi 1926-ban, az utóbbit 1960-ban festette a művész.

Lengyel művészegyüttes vendégszerepel Szegeden

Lapunkban annak idején — lengyel barátságot. A Nova Huta-i munkásság például úgy fogadja műsorát, hogy szinte minden számot ismételnék kellett. A barátság most folytatódik tovább. Az EDO SZ művészeti együttesének látogatását viszonzóan a Nova Huta-i szakszervezeti művészeti együttesük szegedi szereplésével, amit ugyan megelőz egy budapesti fellépésük az EDO SZ-központban, május 21-én.

A Nova Huta-i szakszervezeti művészeti együttes május 23-án mutatja be műsorát a Szegedi Nemzeti Színházban, másnap pedig Hódmezővásárhelyen lép fel.

Négymillió fát Lenin születésnapjára

Elektrosztali iparváros ifjúmunkásai felhívást intéztek a Moszkva-területi fiatalokhoz, hogy V. I. Lenin születésének 90. évfordulója tiszteletére minden ifjú, minden leány ültessen el egy fát. „Tudjuk, mennyire szeretjük Iljics a természetet, mennyire értékelte mindazt, ami szebbé teszi az ember életét. Arról álmodozott, hogy a szocialista városok és munkástelepülések zöldellő ligetekké fognak változni» — hangzik a felhívás. Az Elektrosztali fiatalok április 22-én, az évforduló napján kezdik el a fátelejtést. A moszkvai erdészeti igazgatóság számításai szerint a Moszkva területi faiskolák körülbélül 4 millió facsemetét adnak a fiataloknak, hogy április 22-én elültessék.

lunk. Viszik apámat katonának, pont húsvét napján. Borgózs csukladozással felnevetett a módos Juhos.

— Hát aztán, mit vagy bejévedve? Majd anyád lesz a cseléd.

Nem értettem még szavai gögjét, de azt éreztem rajta, nem lehet jószívű ez az ember, s aztán nem is álltam szóba senkivel, siettem haza dolgomvégeztével.

Teli volt a szoba. Szomszédok, ismerősök segítettek anyámnak sopánkodni. Sirt ő anélkül is eleget, kint a konyhában, ahol nyújtotta a mákosrést, meg festette a tojást. Hagymahéjjal. Azt tartották itt a tanyai részen, az a legsebbe, mert miért is vallották volna be, hogy az olcsóságról van szó.

Zámbó István bácsi, kiszolgált huszár, első világháborús élményeiről beszélt; hogy hej, mikor ő Szerbiában... Apámat láthatóan nem lelkesítette a gondolat, egyszeribe kifakadt:

— De az istent a jóanyjába Hitlernek, Horthynak, még ünnepelni se hagyják a szegényt.

Aludtam még másnap reggel, ahogy a hagymahéjjal festett húsvéti tojásokat, a mákosrést elszortírozta anyám a kofferben. S a hajnali szürkületben elindult az apám a kora! öntözőkkel egyidőben egy gonosz húsvéti torra, ahol vérrel locsolkodtak.

Borzák Lajos

Radics Gábor bátyám

akkoriban arrafelé a kézbeseítő bakter. Ugy ismertük persze, a Radics csősz. No, mert nyáridőben hozzátartozott a határ védelme is. Az egyik tanyán meghívták vacsorára, a másikban egy tyúkajla tojást pakoltak be a tőre közé a táskájába. De volt olyan hely is, ahová aludtíjet enni járt. Hát aztán az ilyen jótéteményekért szolgálatért dukált.

— Vigyázzon már, Gábor, arra a kis kukoricámra!

— Nőzzen már a hereperencémre, Gábor bátyám, el ne lopják!

Szóval nem is annyira a községhez tartotta az öreg, hanem a falu. Övé volt különben az ütfelügyelet joga. Pár pengőért legeltethették az árokparton tehénkéiket az itteni emberek. Aki nem fizetett, azt nem szívtelte a Radics csősz. Addig járt a nyakára, míg be nem hajította a taksát.

Hát el nem tudtuk képzelni, mi járatban ballag a csősz hozzánk húsvét szombat délelőttjén, vállán degeszre tömött iszákkal. Abban ugyan sohse tárolt semmiféle iratot, azok számára a zsebelt tartotta fenn. Tojás, túró, miegymás céljára hordódott az a tasak.

Apám a szénaboglyát vergette körül. Esetenként úgy oldalba suhintotta a perencét, hadd hulljon le, ami nem rávaló, hogy majdnem orrabukott. Nekem nagyon imponált a művelet, amúgy is iskolaszünet volt, hát ott settenkedtem körülötte.

Köszön ám a csősz

pusztai artikulációval. — Aggya meg az istent! — Aggya, no — emelte meg vályoghulladékos fővegét apám.

A csősz már gombolgatta is a nagylajbit. Először a belső zsebből cibálta elő a gyűrött paksamétaköteget.

— Silabizálj csak, hé, te vagy a gycák — nyújtotta nekem.

Be-hí-vó pa-rancs

Ök addig cigarettát sodorintottak szüzdohányból, míg fennhangon referáltam a címeiket. Volt abban Bugyi Andráséknak, Samu Jánoséknak, újévi jókívánság. Toma Sándoréknak már húsvéti üdvözlét, rajta hímes tojásokkal játszó nyuszikkal. Egy csomó adófelszólítás, tintaceruzával írott, zöld tábori levelezőlapok a front-ról. De nekünk semmi. Se újévi, se húsvéti köszöntés.

— Afenét, elkallódott volna? — hökkent meg Radics csősz. No, akkor ezt-e nyújtotta felém másik zsebének tartalmát —, pedig ezek még tavalyiak.

Mégis abban volt. Am előtt belenézhettem volna, kivette a csősz kezemből, apámtól kért egy aláírást, begombolkozott, megrántotta az iszákot, s vagy négy-öt lépésnyi távolságról szólt vissza:

— No, akkor mék, aggya meg az isten.

A kutyaugatásra kiszaladt anyám. Elfehéredve, mert hát az asszonyok előre megsejtik a rosszat.

Apám mosolyt erőltetett.

— No, asszony, festheted a piros tojást.

— Mit akarsz?

— Majd mindjárt megmondja-e! — mutatott rám apám.

Olvastam kisdíakosan, szótágozó olvasással: »Be-hí-vó pa-rancs...«

Alatta a dátum:

Jászberény, 1943. április.

— Jaj, kapott szívéhez az

édes, s ráborult apámra. Az meg szegény nem tudott mihez kezdeni, tréfával próbálta elűzni a dolgot.

— Hallod, azért a tojást viszem, a fronton úgysincsnek menyecskek, ott nem locsolkodhat az ember.

Kevésszavú ember volt az én apám világeletében, nem is értem mai napig, hogy lett olyan hirtelen bőbeszédű. De akkor annyit tudott vice-lődni, tréfálódni anyámmal, hogy még gyereklétemre is feltűnt nekem.

Nem így anyám. Arra a napra teljesen elakadt szava folyása. Azt is alig tudta kiszípozni:

— Eriggy el mákot darálni, flam.

Szívtál mákot kanalazotta papírcsokkba, én meg szedtem a lábom a szatócsához. A faluban egyedül ott volt csak mákdaráló.

A dűlőút végén

kissé beszélgetve jött a Juhos. — Így hívta mindenki: módos Juhos. Juhos Bálintnak cséplőgarnitúrája volt, meg vagy harminc holdja. Tényleg a falu legmódosabbjának számított. Illendőséget tudva, köszöntem, ahogy az iskolában tanították.

— Mindörökké. Kinek a fia vagy te?

Mondom neki, meg azt is, hogy nagy baj van most ná-

Fiatalok válaszáton

ÉGRE NYÍLÓ ABLAK

Új magyar film április 21-től kerül bemutatásra